Gerberakwekerij Koos en Marly van de Sande bouwt nieuw

Marly, Koos en Rick in de oude kas die volgend jaar plaatsmaakt voor nieuwbouw.

“Als je eenmaal de vijftig voorbij bent, doe je niks raars meer.” Marly van de Sande - Wubben moet zelf hartelijk lachen om dit zinnetje. Zelf is ze natuurlijk nog lang geen vijftig maar echtgenoot Koos wel. Die is al 52. En toch heeft Koos in nauwe samenspraak met Marly en met zoon Rick het plan opgevat en geconcretiseerd, om de gerberakwekerij aan de Nieuwkoopseweg in Nootdorp geheel en al te vernieuwen. In twee fasen bouwt Havecon 32.500 vierkante meter kas met daarbij een verwerkingsruimte van zo’n duizend vierkante meter.

Klimaatregeling optimaal

In een mooie hoge lichte nieuwe kas moeten de omstandigheden voor het kweken van zo veel mogelijk kwaliteits-gerbera’s optimaal kunnen zijn. Van de Sande rekent op 650 tot 700 bloemen per vierkante meter. De klimaatregeling en energiehuishouding is straks optimaal omdat er een computerprogramma van DLV wordt ingezet, dat berekent of het op basis van de hoeveelheid buitenlicht en de buitentemperatuur de moeite waard is om binnen te belichten en CO_2 toe te dienen.

Het is voor Koos van de Sande heel simpel: een dergelijke vernieuwende investering valt niet onder de noemer ‘iets raars’. “We liepen al jaren met het plan om nog een keer grondig te vernieuwen. Onze drie meter hoge kasjes waren al lang en breed afgeschreven en gewoon te oud geworden. Ze dateren van 1984 tot en met 1996. Met de hele bedrijfsvoering was het eigenlijk al heel lang ‘net niet’. Nu we de tuin en de grond van onze buurman konden kopen, kregen we de mogelijkheid om nog één keer alles nieuw op te zetten. Natuurlijk doen we dat niet zomaar en hebben we het financiële plaatje uitgebreid onder de loep genomen.

We zijn er van overtuigd dat het moet kunnen, maar dan niet meer met grootbloemige gerbera’s maar met mini’s. Natuurlijk moet de gemiddelde verkoopprijs per bloem niet te ver zakken, maar als dat niet gebeurd, dan denken wij dat het haalbaar is.”
Het trosrozenbedrijf van Frans en Jolanda van der Meer is gesloopt. Frans ging naast zijn nieuwe carrière als acteur op fietsbedevaart naar Spanje en hij beraadt zich op een mooie toekomst als niet-kweker.

Nieuwe kas

Achter de ‘verplaatste buitenbak’ van paardenliefhebster Jolanda van der Meer ging Havecon aan de slag met de bouw van een kas van 17.000 vierkante meter. Een mooie hoge kas met een poothoogte van zes meter, vijf meter vakmaat, acht meter traliebreedte en 1.67 meter gehard glas op het dek.
De familie Van de Sande verheugt zich nu al op de ideale omstandigheden waaronder ze straks kunnen gaan werken. Het klimaat is veel beter te sturen met behulp van een Hoogendoorn-computer; met 94 micromol groeilicht worden de teeltomstandigheden nog beter en met behulp van zelfsturende inductieplukkarren van Berg moet zowel het plukken als het sorteren plus ook het tussenliggende transport een feest worden.
Voor het sorteren van de jaarproductie van 21 miljoen mini-gerbera’s die vanaf medio 2013 uit de nieuwe kassen moeten komen, heeft Van de Sande een sorteermachine van Havatec aangeschaft, zestien meter lang, twee meter breed. Met drie ‘inhangers’ en één ‘wegzetter’ kunnen per uur zo’n 24.000 bloemen worden verwerkt tot uniforme bosjes. Het gaat om 300 emmers per uur. Vier bosjes van twintig per emmer dus.
Koos: “We zijn hier en daar gaan kijken, maar er komt met die inductiekarren zo veel meer rust in de hele bedrijfsvoering. We gaan straks veel en veel meer bloemen verwerken, maar ik denk dat het aantal werknemers met niet meer dan vijf personen gaat stijgen. We werken nu gemiddeld met tien man/vrouw en straks denk ik met vijftien.”

Bouwen en installeren nu financieel interessant

In deze stille tijden die bol staan van crisis - zeker ook in de tuinbouw - is het relatief goedkoop om nieuw te bouwen. Koos en Marly van de Sande hebben op alle fronten zo scherp mogelijk ingekocht door steeds bij drie kandidaten prijsopgaaf te vragen. Ze kozen zo voor de bedrijven met de beste prijs/kwaliteitverhouding.
Havecon bouwt de kas in twee fasen en de verwerkingsruimte, Jenbacher levert de WKK, Holland Scherm levert en installeert de twee schermdoeken, Voshol installeert de WKK, de verwarming en het groeilicht, Horticoop levert en ‘doet’ het water en de elektra, Hoogendoorn levert de klimaatcomputer, Grodan zorgt voor het Grow Fit groeimedium, Havatec ontwikkelt, fabriceert en levert de sorteermachine en Berg De Lier levert de inductie-oogstkarren.

Zeven soorten

Van de Sande gaat met zeven soorten/kleuren werken die allemaal in de top 10 staan van meest geteelde mini-gerbera’s. Bij de grootbloemige wordt twee keer per week geplukt, straks zal dat drie keer per week worden.
Nog even terug naar het installatie- en klimaatverhaal. Er komt een WKK met een capaciteit van 1,6 megawatt die het grootste deel van de benodigde elektra voor het licht gaat maken. Er zal een beetje stroom bijgekocht moeten worden.
Ter verbetering van het klimaat en verlaging van de energiekosten komen boven in de kas twee schermen te hangen. Holland Scherm hangt een verduisteringsdoek en een Harmony-isolatiedoek op. Gerbera’s

Koos en Marly: “We liepen al jaren met het plan om nog een keer grondig te vernieuwen.”

Vanuit de hoge nieuwe kas zien we de lage oude.

vragen niet heel veel warmte: ‘s nachts mag het veertien vijftien graden zijn en overdag zeventien achttien.
Om het klimaat nog beter te sturen en de van de WKK afkomstige CO_2 zo veel mogelijk binnen de kas te houden, blijven de luchtramen ook op zonnige dagen zo veel mogelijk dicht en dat kan dankzij de dakberegeningsinstallatie.

Fase 2

Op 1 mei 2012 gaan de planten erin in deel 1 van de nieuwbouw. Na twee weken worden de eerste bloemen verwacht. In de oude lage kassen wordt tot 1 september doorgeteeld en dan gaat de oudbouw plat om plaats te maken voor gelijksoortige nieuwbouw. De nieuwe zijgevel aan de kant van de oudbouw wordt verplaatst om zijgevel te worden van de totale nieuwe kas die 185 meter breed wordt en 176 meter diep. Het voormalige perceel van Frans van der Meer is iets breder dan dat van Koos, dus ligt het betonnen pad dat nu aan de zijkant van deel 1 van de nieuwbouw ligt straks keurig in het midden van de totale nieuwbouw. Alsof het zo heeft moeten zijn!

Opvolging

Koos van de Sande heeft een kleine dertig jaar geleden het bedrijf van ‘vader Arie’ overgenomen. Die was al overgegaan naar gerbera’s, omdat hij de traditionele tomaten een beetje zat was. Gerbera’s telen verveelt Koos en Marly van de Sande nog steeds niet. Het blijft een kleurrijk, vrolijk en mooi gezicht, een gerberakas.
Ook zoon Rick - achttien pas - heeft er wel zin in om straks in het bedrijf te komen. De jongeman die met Selina (20) en Larissa (14) een oudere en een jongere zus heeft, is nu nog tweedejaars Bedrijfseconomie aan de Hogeschool Rotterdam, maar in de vrije uren werkt hij al volop mee in het gerberabedrijf van pa en ma. Op naar een kleurrijke en prettig werkbare toekomst dus!

Afzet

Kleurrijke mini-gerbera’s ontbreken in geen enkel boeket maar doen het ook als ‘losse bos’ heel goed. Ze gaan heel Europa door. Het aantal hectares grootbloemige gerbera’s in Nederland neemt af maar het areaal mini’s groeit: nu is dat 132 hectare en daar komt volgend jaar vijftien hectare bij. Koos en Marly van de Sande hebben er vertrouwen in dat er niet teveel mini’s komen. “Er zijn nog genoeg nieuwe afzetmarkten aan te boren. We moeten daar als sector actief mee aan de slag, zoals dat al gebeurd met de gezamenlijke campagne Zoals Coloured By Gerbera.”